

Blekotaj 5.

3. 7. 2024

VŽDY ČERSTVÁ PŘÍLOHA ZPRAVODAJE

O zemi, v níž ulpívají lidské duše

Téměř cestovatelský rozkecátor s tvůrci inscenace *Krajina* v baťůžku Markétou Labusovou, Ivou Ščerbákovou a Tomášem Maškem o divadle, tajemství a vílách (1. část)

Potkáváte se na různých projektech, spolupracujete se sborem *Veselé chvíle*, s *Loutkami v nemocnicích*, s festivalem *Kočiči v Chotči*, s *Waldštejnskou lodžii*, divadlem *Vzlet*. Dělal jste spolu (v respektu k nejstarší divadelní tradici) falovelvární průvod od Rudolfiny na Štvanici. Lidé si vás prý fotili, přidávali se nebo si chtěli loutky pohladit. Dokonce jste spolu dělali i jednu činohru, na kterou chcete zapomenout. Jak obvykle vypadá váš tvůrčí proces?

Markéta: Třeba s inscenací *Krajina* v baťůžku to bylo tak, že Iva začala nosit malé objekty a říkala, podívej: tuhle mušli jsem našla před osmi lety v Irsku, je krásná. Nebo jindy: podívej, tenhle kousek sklíčka jsem našla taky tam. Iva tohle umí, najít si různé věci, říct, že jsou krásné, a ony jsou krásné. Je to takový příjemně obsesivní.

Iva: Hodně se mi vracely zážitky a vzpomínky na moji předešlou cestu do Irska a cítila jsem, jakoby mě to tam zase nějak táhlo. Mám dojem, že Irsko je země, která možná lidi, co tam přijdou, uhrane. Znáám hodně takových lidí, Čechy i lidi z celého světa, co konkrétně do západního Irska přijdou a zůstanou tam po mnoho let nebo celý život. I já jsem měla chuť se tam vrátit

Markéta: Hodně tě to tam táhlo a vždycy, když jsi přišla, měla jsi takovou jiskru v oku... Koneckonců původní a hodně pracovní název zněl Zem, v níž ulpívají lidské duše... Ale pro mě v tom byla ještě taková ekologická nota: když máš místo, které miluješ, staráš se a pečuješ o něj nebo jakkoliv pracuješ s krajinou, tak ona se pak stává součástí tebe samého. To mi v něčem přijde zdravý přístup... Tenkrát jsme zrovna dokončovali naši absolventskou inscenaci, a tak jsem si v hlavě říkala, tohle je další jasný téma. Potom jsme začaly shánět peníze a Tomáška. Už jsme spolu tehdy hráli a bylo úplně přirozené, že jestli máme jet do Irsku zkoumat hudbu a víly, a on je folklorista a člověk, který umí hrát na všechny nástroje, na které si vzpomenete, je to ten pravý.

Tomáš: Já jsem v tu dobu studoval etnologii a přišel jsem k tomuhle projektu jako někdo, kdo ví, jak se dělá terénní výzkum, jak se sbírají data.

Iva: Já bych chtěla říct, že pro nás bylo fakt zásadní, že když už máme chuť udělat něco o Irsku, abychom tam společně jeli a zažili tu zemi, to prostředí, ten terén, abychom materiál nasbírali tam... Udělali jsme všechno pro to, aby se to mohlo stát. Já jsem vykryla výtvarno, Tomáš je filolog a Markéta je nejvíc režisérka – Markéta je vlastně přes všechny oblasti.

Markéta: Aaa, že by brouk Pytlík? (*smích*)

Iva: ... doplňovali jsme se.

Když v západním Irsku znáte jednoho člověka

Iva: Před cestou jsme se snažili něco si nastudovat. A začaly na nás vypadávat věci, které bychom tam mohli zkoušet prozkoumat, třeba víly, vyprávěče, příběhy, krajinu. To byly pro nás hlavní témata. Vyzrazili jsme. Většinou jsme se, pokud to šlo, pohybovali po Irsku stopem a seznamovali se. V západním Irsku je výhoda, že když znáte jednoho člověka, tak se vytvoří takový řetězec známostí a vy se dostanete k hodně různým zvláštním setkáním.

Tomáš: Ty jsi tam vlastně v úplném centru dění, v centru kulturní výměny. Občas v Ir-

sku zazní názory, že když tam lidi nějakou dobu žijí, tak pak vlastně znají irské příběhy nebo hudbu líp, než současní mladí Irové. A že se o živé pokračování tradic starají víc cizinci a lidi od jinud. V Doolinu třeba vede kluk z Jižní Afriky, který tam přijel za něčím podobným, jako my. Ale Iřanům nevadí, že si jejich kulturu různě lidi přizpůsobují po svém. Pro ně je důležitější, že ty písničky někdo hraje a příběhy někdo vypráví, než by tam byl nějaký purismus.

Jak ultralight turistika ovlivňuje podobu představení

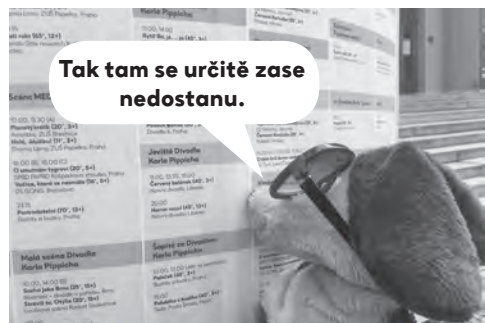
Markéta: Když jsme se vrátili do Prahy, udělali jsme si takovou síť z našich zápisů, nahrávek a materiálů, síť toho, co má smysl sdělovat v našem prostředí. Vyšla z toho taková mozaika jednotlivých událostí a písní, které jsme pak malinko poskládali vedle sebe. Každou písničku, která v představení zazní, jsme v Irsku buď s někým hráli, nebo nám ji někdo hrál. Každý z příběhů nám někdo vyprávěl.

Iva: Přesto mi tenhle způsob práce přijde hodně autorský, nebo jak to říct, je to takové hierarchizovaně autorské. Každý jsme měli své role jako, všichni tři jsme performeré, všichni tři autoři. Já jsem přinesla vždycky nějakou kupu materiálu, prostě vlnu, nebo koberec, nebo klacky. A zkoušeli jsme s tím nejdřív improvizovat a propojovat s hudbou. A na výsledný tvar jsme si přicházeli hrou.

Markéta: Tahle inscenace měla hodně různých výchozích podob. Na první rezidenci jsme to celé hráli na podlaze a diváci seděli okolo. Potom jsme si ještě s těmi úrovněmi hráli a než to skončilo na tomhle stole, prošlo to ještě mnoha metamorfózami,

Tomáš: Vlastně je to taky dost založený na tom, že Ivča dělá ultralight a ultralight turistiku a prostě potřebuje méně věcí. Schválně je to udělané tak, aby se to dalo sbalit do baťohu, přejít z hospody do hospody, stopovat. Dá se to hrát i v irské hospodě, protože tam mají docela nízké stoly a temno a zásuvku. Dojedeme s tím kamkoliv.

Jak se pejsek na Chrudimi nudil

BLEK MIKŠ

4. SPECIAL

NO TAK, ŘEKNĚTE
NÁM PROČ JSTE
TO UDĚLAL!*

MI RODIČE V ME
DĚTSKÉM VĚKU T
NEMOCI "ČERNOČI"
"ČERNE OČI" JEN ZROK
"POTOM NEMOC ZM
MĚ ALE NEMOC NEZM
JEDINÍ KDO ME CHA
RODIČE. NIKDO SE MN
NECHTĚL KAMARADIT,
SE MI JEN SMAĻI.

HA!

CO JE
MU?

LUKÁŠ
HOJDA

* VIZ BLEKOTAJ 4

TRPĚL JSEM VELMI VZÁCNOU
NEMOCÍ "MASKOBLICEU".

...M
...TRPĚLI
...MĚLI
...Y,
...ZELA.
...IZELA.
...PALI, BRY
...OU
...VŠICHNI

VŠECHNO PŘEKROČILO MEZE, KDYŽ
MĚ SCOT CAWTHON POUŽIL DO SVÉ
HOROROVÉ HRY "FIVE NIGHTS AT FREDDY'S".
VĚRTE MI, NIKDO NECHCE BÝT ZNÁMÝ
JAKO "HOROROVÁ LOUTKA". BYL JSEM TAK
ZOUFALÝ, ŽE JSEM SE NECHAL STRANOUT
NA STRANU ZLOČINU. ABY NEBYLO VIDĚTI,
ŽE SE NĚKDO POKUSIL VLOUPAT DO
DIVADLA, PROPASOVAL JSEM SE JAKO LOUTKA,
A V NOCI SE DOSTAL DO REDAKCE, MŮJ PLÁN
ZKAZILI TY DVA CHLAPČEK, KDYŽ ŠLI KOLEM.

TO BE CONTINUED...

Během zkoušení mi něco došlo

Umějí přijmout kritiku, přemýšlejí o každé zpětné vazbě, kterou dostanou, někdy v ní najdou novou cestu, jindy si řeknou, takhle to není, takhle to nechceme. Nejtěžší je, když (pro ně) důležité osobnosti po představení vůbec neprijdou a nic neřeknou. Pak mají pocit, že je to asi průser. Jsou pokorní, váží si jeden druhého i ostatních a pořád se posouvají.

Druhá část rozkecátora s Rámusem je tady.

Aby se v tom našli

Zajímá mě, do jaké míry hrajete sami sebe a v čem jsou vaše postavy identické s vámi? Třeba vy dva, chodíte do skauta?
Agáta: Ne.

Hynek: Tak já taky nechodím do skauta a moc věcí ze sebe do postavy netahám. Někdy, někdy jo, ale spíš ne. Hodně zapomínám.

Nela (představitelka princezny): No, já nevím, já tam většinou nejsem za sebe. Ve skutečnosti nejsem na mamku tak moc ostrá, moc mamce neodsekávám. My jsme na sebe hodní.

Matyáš: Jak bych to řekl ... Moje postava prince Kristiána je tak nějak zvláštně zkomolená. V nějakých ohledech je jako já a v nějakých ohledech zase ne. Pro mě je to takové naegované princátko ("...jak mám vědět, co chci, když pořád musím řešit, co nechci..." pozn. red.), které si o sobě hodně myslí (a věčně někde zevluje s foukací harmonikou, pozn. red.). Jeho charakter jsem tak i stavěl. Když třeba jde a říká: ... je, hele, potok, našel jsem ho ... nebo i jindy (když se Skautík zbaví medvěda chlebem a medem a princ silácky řekne, a už se nevracej! nebo když Kristiána vytáhnou z řeky a on poznamená, zachránil jsem

nás... pozn. red.). V inscenaci jeho povahu potvrzuje i forma nebo způsob, jakým překonává různé překážky a jak se při tom projevuje (jak roztřeseně přechází propast, vrávorá a ječí, jak zdolává proud a při tom do něj padá, jak zachraňuje princeznu a ona nakonec musí zachránit jeho... pozn. red.). Mezi námi dvěma jsou rozdíly. V realitě mně osobně jde spíš hlavně o to, abych byl pravej, autentickéj, prostě sám sebou. Na nic si nehraju. Ale postava Kristiana si jako hodně na něco hraje!

Nechat je žít s rizikem

Klára: Všímám si, během té dlouhé doby, co spolu se Zdeničkou tvoříme, že jak nás už fakt zná, píše nám texty i charaktery přímo na tělo. Určitou roli dostaneme, protože takový jsme, nebo je v nás nějaká špetka toho, čím je postava. Nebo že jsme schopni, ji ze sebe dostat. Nikdy pro nás hraní postavy není úplně nepřírodné. Třeba Monča není takhle hysterická, nebo takováhle herdek baba jako chalupnice, ale dokáže najít způsob, jak ji zahrát. Maty přijal roli Kristiána a skočil už do rozjetého vlaku ve chvíli, když jsme potřebovali inscenaci dokončit. Zaplat' mu pán bůh za to. Zachránil nám zadek. On tam vlastně, chudák, neměl na začátku

moc prostor něco vymýšlet. Zdenička ale umí zařadit, abychom se cítili dobře a to co po nás chce, nám nešlo proti srsti. Ale pokud někdy výjimečně hrajeme proti sobě, tak to má vždycky nějaký důvod, nikdy to není náhodné.

Zdenička (režisérka): Když Klárka říká, že vám to píšu na tělo, tak potřebuji říct, že se hlavně snažím vymýšlet to s vámi dohromady podle toho, co fakt vnímám jako nějaký váš současný problém, něco s čím se perete. A pak mi už nejde tolik o to, abych vytvořila nějaké autentické postavy podle vás, ale spíš abych postavila situaci, sorry, já vím, že je to hrozné (ale už jste velký), ve které se trochu poznáte.

Monika (představitelka chalupnice – jedné z matek): Když jsme začali hrát tohle představení, tak jsem si spoustu věcí uvědomila. Je prostě pravda, že někdy ty děti za ruku vodíme, že jo? No a fakt to může mít hrozný následek. Mně tohle představení pomohlo uvědomit si spoustu věcí v osobním životě. Došlo mi, že někdy je lepší nechat děti žít po svém i s rizikem, že si nabijou hubu.

Lék na všechny trable

Tereza: Mně se líbí, že tu postavu máme nějak napsanou, víme na začátku, jaká by mohla být, ale během procesu zkoušení ji stejně vždycky hledáme. Hledáme k ní vztah, hledáme vztah sami k sobě, dáváme ji společně dohromady. Každá postava, kterou hrají, je pokaždé trochu jiná. A to hledání, poznávání se, poznávání postav, poznávání se skrz postavu je pro mě moc hezké.

Klára: V podstatě, než začínáme pořádně zkoušet, tak si třeba půl roku povídáme o tématu, o tom co to pro nás vůbec znamená, jak naše postavy můžeme vnímat a tak.

Tereza: Až ve chvíli, kdy si pojmenujeme, o čem to pro nás je, to můžeme začít dávat ven, přemýšlet, co z toho divák může mít a hledat prostředky, kterými mu to sdělíme.

Kryštof: No tak já hraju na kytaru.

Martin: Máš pěknou roli, taky bych chtěl umět na kytaru. Já hraju krále a nejsem král. Ale užívám si, že se můžu dostat do jeho světa. Užívám si jakoukoliv roli, která se mi namane. Je to paráda. A ohromné je to, že nám náš soubor umožní mít jednou za čas rodinná setkání, protože se málo kdy potkáme. A je to i léčebné, protože všechny bolístky se z něčeho nic vyhladí a vyléčí, když hrajeme. Jsem šťastný.

Molča

Šortky a kraťasy

Tři bratři odtajnilí jména

Ve úterý v 19:30 dorazili do redakce ostravští autoři čtyřech loutek Kryštof, Šimon a Jonáš, aby vybrali nejlepší návrhy našich čtenářů. S ohledem na to, že všichni statečně běhali z představení na představení a nikdo se u nás nestihl zastavit, odnesli si své ceny a dovolili zveřejnit **správné řešení kvízu**. Jejich postavy se jmenují: 1 – Výkřik 2 – Pruháč 3 – Bubla a 4 – Prsták.

Pippa složila fotografii a ocenila dílnu

Jako druhá v pořadí přinesla do redakce a cenu za správně složenou fotografii závodu plachetnic si odnesla účastnice dílny Tomáše Podrazilů Pippa. Ještě před tím, než spokojeně odplula do víru festivalového dění se svým novým lněným taškobatůžkem, utrousila pár slov na adresu jejich dopoledního tvoření.

Na naší dílně je to hodně dobrý a zábavný. Dneska jsme hráli divadlo s maňáskama. Maňasi jsou dobrý v tom, že když hraješ, tak tě nikdo nevidí. Ne že bys byl neviditelná, ale jsi schovaná za látkou paravanu. A to je zábava.

Temná kalná stránka, kam patří jen sport

Vážení přátelé ano, je to tady. Nad Chrudimí se začíná smrákat stejně jako nad vztahem britského novináře a jeho drahé Maggie ze inscenace Zapomenutý svět. Na poslední pivo nabíhají liberečtí, kteří právě odehráli své čtvrté dnešní představení. Luky Hojda do sebe hází večeri za necelé tři minuty a vrací se zrestaurován na hřiště redakce dokreslit svůj dnešní díl Blekomixu. Těsně před uzávěrkou čísla doráží do vápná redakčního okénka Muž, který je slavný! S lehkostí a noblesou sobě vlastní oceňuje článek Adama Češnera ze druhého čísla Blekotaje, který pojednává o jeho divadelní tvorbě, a nenápadně se vzdalujíc do šaten večerního šera ještě pronáší větu, která se zapíše do srdcí mnoha festivalových fanoušků. Škoda, že si ji Ta, která přesypá rýži, nepřečte. Na letošní Chrudimi se totiž jen mihla.

“Jestli je někdo nejlepší One Man nebo Women, tak je to Hanka Voříšková.”

Soutěž

Sportovní redakce Blekotaje vyhláší závod ve zodpovězení kvízové otázky, vztahující se k předešlému článku. Vy, přátelé divadelních štafet a loutkových maratonů, kteří se jako první dostavíte do okénka redakce ve chvíli, kdy bude u stolu sedět někdo z našeho manšaftu a řeknete nám jméno Muže, který je slavný, a o němž psal Adam Češner ve druhém čísle tohoto plátku, získáte cenu dle vlastního výběru. Náповěda: program včerejšího dne a druhé číslo Blekotaje.

Dušan ze semináře Cirkus | foto: Zdena

Čerstvé zprávy!

Proslýchá se, že dnes na budo-
vě MEdU byla spatřena skupina
naklonovaných loutek. Prý s nimi
byl i pejsek, ale není to jisté. Jelikož
Mr. Hereč byl celý pryč z toho, co se
stalo, musel jsem místo něj nastou-
pit já. Ještě nejsem o celé situaci
plně informován. Jestli se něco
stane, napíšu o tom do dalšího
Zpravodaje.

Lukáš Hojda

Slepičkova dílnička

Chceme vám oznámit suprovou
věc! **Dnes 3. července ve 14:00
startuje dětská dílnička!** Bude
se nacházet hned vedle čajovny
u stanu. Dílničku jsme inzero-
vali již v prvním čísle Blekotaje.
Vznikla ve spolupráci redakce se
Slepičkovým divadlem. Tak ne-
váhejte, **přijďte si vyrobit svoji
další vlastní LOUTKU** a podpoř-
te náš soubor! Loutky je možné
samozřejmě vyrábět zdarma,
ale rádi budeme za dobrovolný
příspěvek pro provoz Slepičkova
Divadla.

Děkujeme Pavlu Paulusovi,
šéfovi občerstvovacího stanu
za divadlem, za zapůjčení piv-
ního stolu, který jsme slíbili, že
neponičíme, mojí mamince, kte-
rá je dobrovolným sponzorem
a lektorem dílny a mojí sestře
Sáře, která všechny části loutek
osobně vytvořila. Dopředu též
chceme poděkovat chrudimské
Besedě, protože doufáme, že
nám půjčí prodlužovačku, i když
to ještě není domluvené.

Maty